

20. Utvärdering

En utvärdering är nästan ett måste för dig som lägerarrangör. Det allra bästa är om man kan få den från ledare, deltagare och eventuellt från föräldrar. En utvärdering ger vid handen vad som har varit bra och dåligt med arrangemanget. Detta kan sedan användas till nästa läger så inte samma missar behöver göras igen; för mycket potatis; för lite bad eller vad det nu var som inte var bra. Givetvis försöker du också få reda på vad som var bra med lägret. På så vis får ni en fingervisning om vad ni kan ta med på nästa läger. Kanske kan ni också utveckla de aktiviteter som var uppskattade. Då märker dessutom deltagarna som kommer tillbaka till ert läger att här har det hänt något.

Det som föräldrarna skulle kunna ge information om är hur informationen har varit innan lägret; om sådant som t.ex. tider, platser och priser.

En viktig sak att tänka på beträffande utvärderingen är att avsätta tillräckligt med tid. Ofta görs missen att man kommer ihåg utvärderingen "fem över", när föräldrarna har packat in väskor, barn och sig själva i bilen. Finns inte tiden så får man inga bra svar på frågorna, och inte den återkoppling som behövs. Utan då vill de som svarar bara ha det överstökad så fort som möjligt.

Återkoppling.

Hur man går till väga för att få återkoppling på vad som hänt kan variera. Det vanligaste är att man har ett frågeformulär som deltagare/ledare/föräldrar får fylla i. En annan variant är att man sitter ner i grupper eller storgrupp och samtalar om ett antal olika förutbestämda frågor. Hur de här grupperna formas kan man välja själv, ni bör dock tänka på att försöka styra grupperna så att alla får komma till tals så att det inte bara är några få "högljudda" som styr hela samtalet.

I ledarnas arbetsbeskrivning tycker vi att det ska framgå att ni förväntar Er en utvärdering. Det är samma sak här hur ni löser den rent praktiskt kan variera. Huvudsaken är att du som arrangör får svar på dina frågor.

Vad ska man då mäta och fråga efter i sin utvärdering? Det finns många olika utvärderingar på olika ställen i samhället. Annars går

det alldeles utmärkt att ta fram en egen. Det som 4H bör sträva efter är att barnen och ledarna är nöjda med lägret och att de fått ut det som varit utlovat. Vad skrev vi i inbjudan? Har vi paddlat kanot och legat i vindskydd om där stod så? En utvärdering ska visa på vad som varit bra och vad som varit dåligt på lägret. Givetvis kan man ta med om man missat något väsentligt, men inte sånt man inte kunde påverka (t.ex. en åskskur mitt i grillpartyt).

Hur ska man göra för att få sitt läger lika bra som förra gången ex.

Hur ska vi undvika de dumma misstagen vi gjorde när vi förberedde vårt läger?

Ja, frågorna kan bli många och det finns en lösning!

Om man skriver lite anteckningar när man förbereder ett läger, så är det enkelt att se tillbaka på vad som var bra och dåligt.

Det bästa sättet är kanske ändå att fråga lägerdeltagarna! Man kan ha ett frågeformulär färdigt som lägerdeltagarna svarar på. Sedan kan man sammanställa svaren och spara till nästa läger.

Exempel på frågor

De frågor man ställer kan antingen vara "stängda", d.v.s. man får gradera ett antal påståenden. Ett exempel kan vara; 1(dålig) 2 3 4 5(mkt. bra).

1. Maten var:
2. Platsen var:
3. Hur var förhållandet
mellan praktik och teori:
4. Sovplatserna var:
5. Etc.

Fördelen med "stängda" frågor är att de är något lättare att sammanställa. Man får ett material som kan omformas till siffror och tabeller. Dessa tabeller kan sedan visa om merparten av deltagarna var nöjda eller missnöjda med de områden som ni valt att ställa frågor om. Nackdelen är att man kanske inte får så mycket tips och konkreta beskrivningar på de positiva och negativa bitarna på lägret.

4H:s lägerpärm – Utvärdering

Eller så har man "öppna" frågor där de man frågar får svara hur mycket eller lite de vill, som t.ex. de här frågorna.

1. Vad var bäst på lägret?
2. Vad var sämst?
3. Var det roliga aktiviteter?
4. Kunde något gjorts annorlunda?
5. Dina egna önskemål till ditt nästa läger?

Frågorna kan givetvis variera efter åldern på deltagarna som ska svara på dem. Även typen av läger eller arrangemang kan påverka frågorna. Precis som med de stängda frågorna finns det här för- och nackdelar. Fördelarna är att man kan få väldigt många konkreta idéer och tankar om vad som var bra och dåligt med lägret. Nackdelen är om det är många som skriver så har man ett väldigt stort material att sammanställa, vilket kan ta tid.

Det bästa sättet att utforma sin enkät är att ha både öppna och stängda frågor. Då kan man få konkreta idéer om vad som behöver förbättras. Dessutom kan ni visa siffror på vilka bitar som var mest uppskattade.

Som lägerledare och lägeransvarig kan det också vara bra att svara på vissa frågor. Man kan t.ex. ställa sig följande frågor.

1. Var förberedelsen tillräcklig?
2. Hur fungerade kontakten mellan ledaren?
3. Tycker du/ni att de ekonomiska förutsättningarna var tillräckliga?
4. Var storleken på lägergruppen bra?
5. Vad var bra/dåligt i planeringen och i förberedelsen?
6. Kan något göras annorlunda till nästa gång?
7. Var ledarutbildningen tillräcklig?

En bra idé är att ledarna har en återträff efter lägret och diskuterar ex. ovanstående frågor. Då har kanske intryck och tankar hunnit sjunka in och man kan se på saker och händelser på ett annat sätt.

4H:s lägerpärm – Utvärdering

En annan bra idé kan vara att ha ett formulär att fylla i om någon skulle ringa Er och ge återkoppling efter hemkomsten. Om ni inte tar fram ett formulär så kan ni i alla fall ha i åtanke att det kan ringa en förälder eller deltagare som har kommit på något eller undrar något. De som jobbade träffar Ni förhoppningsvis kontinuerligt i er klubbverksamhet och då kan ni prata om det som hänt, då kan det vara bra med en anteckningsbok.